

ОРГАН ОКРУЖНОГ ОДБОРА НАРОДНОГ ФРОНТА — ДОБОЈ

Број 4 — Година I.

Добој, субота, 26 октобар 1946

Цијена 2.00 динара

Поводом избора Народних народних слобода

Не смijемо дозволити да нам ни један килограм хране промакне на евидентiran

Зедатак сваког доброт фронтшца јесте упознавање народа, упознавање сваког појединца, упознавање и наше жеље са истином. Истинити противународни елементи настоје на све могуће начине да сакрију уби народа зато што истина говори против њих. Међутим, истину је немогуће сакрити. Њихови то неби појединци или војводебае глумиче настојале. Ринени су израде и шпуре и с њима се не постиже оно што се жељи ао не сажде у себи чиница, а оно не сажде у истини. О томе да је то тако, најбоље се се могућу повјерити они који су се из истини жила трудили да из народа принажу стварност дугачином него то јесте. То је мисао да би они који су сами себе својим бодњарима преа народом разгоштили. Ти љубавни и јадни људи принуђени су да се служе је јер њиховим измишљотинама, јер истини није најеважно, да би нешто и необојачене з-барали. И, наравно, да у том свом прљавом послу доживљавају сваког дана неуспјех за неуспехом. Тако су они прилично брзи комада равне брсте стоје, Када су наше ратне сироча смештана код појединих породица или у домове, траубљивају су да власт ту дјети отпрема у Русију одавде се ише глала. А народ је ту своју дјети видно збринуту у својој средини или у другом народним републикама. „Домријеше се од глади и пошквати од студени“, говорници се да ли су имали право, да ли је било ко да нам помора од глади и шраћавња од студени. Тога би нише него сигурно било, да су у држављанство улазили да се не да нас денас кривебу својим измишљотинама нашу Народну власт. Све што се постигло у тову самог рата и од ослобођења до денас - једно је ИФ-а. И тога су народне масе се јавно одбоје сјесни. А тога су постати свјесни и они који улогу ИФ-а, нису раније добовно схваћали.

Од прошлих избора 11 новембра 1945, па до избора 13 октобра 1946, за Уставног начелника изабрали су Б. и Х. Чмичевице су неумољиво говорнице у пивњог ИФ-а и тукле неуморно, као маљем по глави, оне који тим чиницама нису имали ништа друго да створе стање са Уставног начелника. Свака аџица народних власти, од оне најситније па до најфруније, подгумизана је у корист широким народних слобода. То није могло остати незапажено ни од оних који се нису с поштом пошравањем односице према ИФ-у, и који су, мавар у чему било на момент, подпалали под утицај заклетих народних непријатеља. Да је то тачно било се најбоље може томе што је процијат оних који су изабрани изборних 13 октобра у појединим местима нашег округа, а нарочито у жепанџом срезу, даљево бећи од процента изабраних 11 новембра 1945 године. Узалда су револуционери одбојали народ од изабара на изборе. Узалда се Сино Цабо традуно не би ли ваљавије по његовој вољи и по вољи његових пријатеља, и наравно као бисеро нест. Да није било те песме о Титу Народ М. О. Папратица на гласао је 96 посто и заузео треће мјесто по проценту гласоваца на појединим мјесним одборима средза Жепце. Узалда је био посао оних који су козило смрадљивих тирава из Жепца који су пре изборе ишли у села да агитију против ИФ-а. Баш тамо где су најближе покушавали да рорбе, да није изабрају Ораховице, тамо су и најближе помолни зубе, јер је народ са лоручица тог одбора гласао 99 посто, а није гласало свега 5 гласова. Смртљиви су на том подучију рачунали да се не подолжност Соба и Храбата не знајући да је та подвојеност у нашој земљи знавијебје умрла. Својим прљавим радом доживиће су неуспјех као Цамбо и Сујевић. Прочуло се да се у Београду до Администра и други њихови истомишеници.

Даван је примјер, који се мора истакнути, села Кописе чим је староивнича банда пријетила ако изабут на изборе, а они су сви до једног, баш као за намет, изабрани на изборе. Наш се народ није нико ни пољешљиве фашистичке немаци, а да се боји јадне шапиче безомолвних измишљотина.

У једном Птица криштом М. Н. одбора Ирачај није била уведен у биоични списак, павања је што не може да гласа. Због прогуста неке одбора власти било је таквог случаја. Штраба и Негујевице су вонисење (Грачаници) није било у бирављом списку. Нурда се упутила у Грачаницу и проишчашила путних 17 км, да би тамо гласала. Али, наравно, да је није било у списку бирављом списку у Грачаници. Поновно је проишчашила 17 км, до бирављог мјеста у Коловотици и узалда тражила да гласа. Било је још таквих и сличних примјера. На једном бирављом срезу те сличниог неки бирачи нису могли гласати зато што су им имена била погрешно уписана у бирављом списку. Та-

који случајеви са не би смељали догађати. Тако се онаде гласало да неки људи и подред најбоље боље не гласају и то туђом криштом. Није тешко замислити како је једаном поштоманчијеу како не може да гласа за оно што не жели. Ми имамо примјера где су бесоници молније себе узурпане или кошије да из одану на бирављите. Није ли ко морао од њих замислити да гласају, а још мање је неко стакао на то да гласају. Да гласају ишла из је љубав према ИФ-у, љубав према својој земљи, љубав према онемо, што је добро и поштен.

У селу Бабунобицима (Грачаници) сви су мјесани гласали осим старца Омера, он би гласао али га је у томе спречиола смрт. На путу од куће до бирављите није је. Тога Боштрнобнић из Пријанића (Тесини) није спречио ни неких десет година иза дође на бирављите и гласа. И таквих примјера је било много. Народни фронт је и на овим изборима удељиво додознао да је једним легитимним представницима народних комитетата били су узурпанци. Неизабрани елементи ће се на јошну угушати у својој љубави прљављити. Ни јадници личе на разаражениг пашаца што узалда наљућује на пашца се подвајена репа брава у своје брлоге.

Народ је био свјестан зашто је гласао и пројет чега је гласао. Ми смо први пут у својој историји били у могућности да изаберећемо себе истинско народно - б.г. представништво, нашу Уставотворну скупштину, која ће доијети такав Устав који ће најбоље одговарати интере-

сима наше Републике. Наши народни су гласали за тековице Народну ослободилачку борбу, за братство и јединство и равноправност. Једном ријечју гласало се за Народни фронт и његов програм који је дијелом остварен а дијелом у тоју остварица Гласајући за Народни фронт народ је био свјестан да гласа против мањача и ронства, за свјетло и слобода. Био је свјестан да гласа против Јасеноваца, криваче чуприје на Дрини код Фоче, усташких Јама, усташког ножа и чегрничне Јама. А даво је један бирављач из села Осечана згодан рекао: Гласало се и зато да нам поља десетосторужише и боље роре.

Искуство из ових избора ући нас много чему. У промод реалноме, да не се на једном мјесе узвиећ правилим оријентисати оме су правилино о себум обавјештене. Да правилино обавјештене, упознати са истом сваког поштенег појединца, ажуност је свије правилим правилим. Позитивне последице тога не могу и неће никада моостати. Надаље, морамо снајепати изолацију пропусете и непријатности у бирављим списковима. А. Ф. Х, синицаљко поључице, да бирављач Народна одвајени одбори власти, а нарочито дјобри Народни Фронта морају пројерити да ли је сваки онај ко има прабо гласа правилино уведен у бирављим списак. О томе рачунају на бријеме водити бирављите, да бирављачи да знају да се онаде неће одвајати да чољек лута од бирављита до бирављита узалда тражили где је уведен у бирављим списак.

Добросијетни владај једанпут недељно. — Редакција и администрација: Маршала Тита улица (града) Окружног одбора ИФ-а. — Телефон 43.

zdravstva. Zato mu je potrebna izvjesna sloboda prometa sa proizvodima njegovog gaslinstva, radi uvoženja vladinih proizvoda, a koje mu je potrebno. Dovoljnim uvoženjem jednog dijela svoga proizvoda, slobodnom pogodbom sa kupcem, proizvođač-seljak stvara novčani prihod za svoje gospodarstvo. Ovakvo uvoženje i dostava je ekonomski moći podigne njegovu kupovnu snagu, omogućiti mu nabavu raznih potrebnih predmeta.

Država danas poduzima čitav niz mjera u cilju ekonomskog jačanja našega seljaka. To dolazi formiranjem cijena seljaka, izvoza proizvodima, zatim devizna provlađica zemljoprodalcima-proizvođačima i drugim imaacima žitarica roda 1946. godine kod snabdjevanja racioniranim industrijskim proizvodima. Također je bilo u obliku žitarica za predaju obaveznih i slobodnih viškova Riba industrijskih proizvoda kao tekstil, željezna roba i kemijski proizvodi davani su u obliku omeđenih količina predajih žitarica. Na našem okrugu valdali je posebno interesovanje za tekstilne proizvode, koje je mnogo doprinjelo otkupu slobodnih viškova. Stalno se preteguje i na ostale proizvode od kojih je naručito važan otkup suvih sljiva. Uputstvom za izvršenje naredbe u davanju oblašica zemljoprodalcima-proizvođačima određeno je da svaki proizvođač mora imati u predaju suvih sljiva moše lupini za svake h 100 kg. predalih suvih sljiva 50 kg. pšenice ili kulturu za

Takmičenje u otkupu

U o uvogodisnji žetvnoj kampanji otkupa žitarica Okružni Narodni odbor Doboj pozvao je sve narodne odbore u B. i H. na takmičenje u otkupu suvih sljiva. Takmičenje je preneseno i u međusobno takmičenje srezova. Takmičenje je pokazalo vidne rezultate u našem otkupu. To se naručito odrazilo u takmičenju između pojedinih narodnih odbora u otkupu suvih sljiva. Takmičenju unutar našega okruga pokazan je također uspjeh iz koga se vidi da je Gradski narodni odbor Derвента u otkupu po planu Okružnog narodnog odbora došao na prvo mjesto, što je izrazito premašio postavljeni plan za 20%. U otkupu slobodnih viškova na teritoriji našega okruga na prvom mjestu za sada stoji Sres. narodni odbor Ožđak.

Otkup žitarica naručito su pravilno shvatili seljaci. Naši prehrambeni srezovi, koji su izričito trebali da posvete naručito pažnju i trud u otkupu žitarica, da prodaju naših raspoloživih kilogram i da ga evidentiraju, imajući u vidu da su našim seljacima svoja kralja, nisu tu učelnji.

Dakle vidimo, da oni koji su bili u obavez prena narodu u njegovoj ishrani nisu posvećili dovoljno pažnje i truda da otkupimo naru što je bilo i što se može očekivati.

Kao druga važna grana prehrambenih proizvoda jesu variva. Na prvom redu za nas i naše prilike dolazi u obzir krompir i grah, a zatim lupin. Ozirom na uvogodisnju suhu, redovno proizvodnju, treba imati u vidu je naš otkup upućen na uvoz iz drugih okruga i narodnih republika. Ali to ne znači da mi nemamo na našem okrugu krompir, da nemamo graha i lupina. Naša proizvodnja može i to da prevrateno koristimo svoje snage, da sve oko

zrnu po normiranom prodajnim cijenama. Ove mere naše vladine politike za cilj da podignu cijenu za naš našega seljaka, posebno u njemu proizvodnom poletu i incitativu da naš seljak proizvođač nastoji da što više proizvede, jer mu od toga zavisi njegovo ekonomsko uzdizanje.

Vidjeli smo da u sistemu naše prehrambene politike prvomjesto utimalu žitarice, odnosno otkup žitarica. Od pravilno i savjesno izvršenog otkupa žitarica zavisi i naša ishrana, snabdjevanja cijelog stanovništva žitaricama i njihovim proizvodima. U uvogodisnji otkupu žitarica posvaćeno je puno pažnje, ali ipak nije toliko bolno je važan ovaj problem. Mnogi sreski i mjesni odbori posvajali su to šablonski dajući svima proizvodima maksimum i ne uzimajući u obliku njihovu dovoljnu povedeno računa o značaju otkupa, niti je to protumačeno narodu putem kolicijama antiinflacijskih organizacija i upućenosti širokih narodnih masa da pomognu narodu vlastima u prolaženju viškova žitarica. Naručito je greška u tome ga širokim narodnim masama nije dovoljno objašnjeno da li viskovi osiguravaju njihovu ishranu i što se odražavaju njihovo snabdjevanje. Narodne vlasti propustile su da mobilisu putem Narodnog fronta i sindikata siromašne slojeve seljaka i rodnika u iznaženju viškova kod dobro stojećih posjednika, čije pritrivanje i nepravilno predavanje viškova kila na direktnu štetu siromašnih seljaka i rodnika.

Iličine tih artikala pravdno raspodjelimo na ona mjesta i srezove gdje ih nema nikako. Je tooga razloga je Ministarstvo trgovine i snabdjevanja naručilo izdati odluku o racioniranju bropmira i graha. Odradne su kolicije koje se mogu kupovati i prenositi i data su ovlaštenja za dozvole o prenošenju u okviru srezova sreskim narodnim odborima i predaju naručito Okružnim narodnim odborima. Ovom odlukom se je samo htjelo da narodne vlasti imali evidenciju o kretanju i kolicijama ovih artikala.

Pitanje snabdjevanja drugim artikalima potrebnim za ishranu osigurano je, i ono će se vršiti dalje po sistemu tablice, tako da će svako domaćinstvo i svaki potrošač biti snabdjeven i obezbjeđen sa redovnim svojim sledovanjem.

Ishrana mesom u našem okrugu nije se trebalo postavljati kao poseban problem. Mi imamo dovoljno stoke za klanje. Snabdjevanje mesom provedeno je tako da se može klaniti i prodavati svakoga dana. Pravi problem je u našem okrugu od svojih nadiđenih narodnih vlasti dobiti kontigent stoke za klanje. Tu kontigent su tako veliki da u potpunosti obezbjeđuju ishranu mesom. Snabdjevanje masnoćama za ishranu su takođe u našem okrugu osigurava potrebe potrošača. Nije tvornice proizvode dovoljno ulja dok je uvogodisnji izvornu svinja naš otkup prvi puta postao lovtičar kraj, koji će stvoriti dovoljne kolicije ne samo za potrebe naših domaćinstva i submesnastih proizvoda. Tovljenje svinja ima posebni značaj u našoj prehrambenoj politici i nega treba forsirati. Jer što ima više svinja na tovtjenju toliko je više mesa i masti koje se mogu dobijavati, a time je i sigurnije snabdjevanje ostalih domaćinstava.

Pomoć u ishrani najsiromašnijim

U rješavanju problema prehrambene politike i uopšte snabdjevanja naša vlada postavila je način obezbjeđenja dijelova stanovništva čija je ekonomska moć vrlo slaba. Kao prva metoda uspostavljanje besplatno pomoći, kao druga metoda besplatno snabdjevanje prehrambenim artiklima socijalno ugroženih i kao treća metoda kreditiranje potrošača kod kupovine artikala potrebnih za ishranu. Kreditiranje je bilo prvotno žitarica a onda je protegnuto i na maslac, šećera i mlijeka. Kreditiranje kao i socijalna pomoć u snabdjevanju socijalno ugroženih održalo se i u našoj prehrambenoj politici i obezbjeđenju ishrane svih narodnih masa.

Ranije, u snabdjevanju prehrambenim artiklima se griješilo, nije se vodilo ozbiljno računa da se na bazi klevatorija potrošača vrši raspolaganje, te su cijeniti propustili pravilno sprovesti u život uputstva i naredbe na prehrambenom polju. I ako je prodogodisnja žetva bila slaba i podučila usled elementarnih nepogoda, i ipak se moglo izbjeći snabdjevanje potrošača koji znate kolicije žitarica, koje su bile potrebne da upotune snabdjevanje potrošača. Taj propust ičine je uslijed toga što nije obilno politički shvaćeno, da je potrebno otkupiti što od omotne žetve, što je naručito je potrebno za ishranu i dati ga onome koji ga nema. Kao posljedica toga je rasipanje hrane koja kila na štetu produktivnog dijela našeg stanovništva.

Isto tako snabdjevanje gradskog stanovništva, a naručito produktivnog dijela toga stanovništva, nije svuda pravilno

Narodne vlasti preuzimaju na sebe brigu oko ishrane i snabdjevanja

Problem ishrane od strane Ministarstva posvaćeno je tako da je težište ishrane preneseno u okruge, t. j. koristiti prevrateno svoje sopstvene znanje i vlastite mogućnosti, te je prema tome težište cjelokupnog rada naručito preneseno na bazu i sreshe narodne odbore i niže organe narodne vlasti. Time je na njih prenesena i moralna i politička odgovornost ishrane i ovaog prozlati da narodne vlasti preuzimaju na sebe ishranu i snabdjevanje stanovništva svoga okruga. Imajući to u vidu kao i mogućnosti našega okruga i predviđene kolicije uvoza prehrambenih proizvoda, mi smo ove godine u skladu sa ishranom cijelo stanovništvo.

Da bi se ovo moglo izvršiti potreban nam je plan naših zaliha i potreba. Da bi se imao plan namete se i sviha i neophodna evidencija svih artikala za ishranu. Stoga se smjerno dozvoliti da nam ni jedan bilogram na kaže brane pro-

vršeno i nije vodena dovoljna kontrola. Naručito su vršene griješke u snabdjevanju našim seljacima, te se seljacima u onim mjestima gdje su bili u klanju stoku isto tako, kao i oni koji nisu imali žetvu.

Snabdjevanje našega sela ima poseban način, a naručito u snabdjevanju prehrambenim artikalima. I pored naručito narodnih vlasti vršen su razne griješke, gdje se je u pojedinim selima (dijelu upravo raspisnici ne vodeći računa o ekonomski jačim i slabijim selima.

Ovo su griješke, koje su nastupile u izvođenju naše prehrambene politike u prvoo godinu po oslobodenju Sve te griješke i propusti nastojanjem narodnih vlasti i naroda uvoženje, su te naša politika snabdjevanja breće jednim novim, boljim i sigurnijim putem, putem postavljanja plana u snabdjevanju.

Od prvoračunskog značaja je u snabdjevanju postavljanje plana snabdjevanja. U ovšem sistemu naše planske privrede ne može se ni zamisliti pravilno sprovođenje politike snabdjevanja bes sistematizacijom raznog izvorenja snabdjevanja. Plan u snabdjevanju potreban nam je, da bi smo mogli da predvidimo šta nam je potrebno, koji artikli i u kojim kolicijama, a naručito u kojim kolicijama, treba nam manevrisati sa te spoštivim kolicijama i osigurati potrebe pojedinih klevator okruga. Moraju se znati potrebe svakog mesnog narodnog odbora, svakog sresa i na bazi tihovog plana potreba i zaliha vršiti će se opšte disponiranje artikala.

malne ne evidentiran. To je dužnost cijelog stanovništva, a posebno onih koji su upućeni na ishranu iz ovih zaliha, to je dužnost narodnih vlasti, da obezbjeđe punu evidenciju i štednju zaliha na svome području, da evidentiraju i obratno borisno vršiti pomoću kontrole prehrambenih artikala, a u kontrolu treba da ima Okružni narodni odbor, da tu kontrolu imali srezovi, da ih imaju mjesni narodni odbori i da se ta kontrola protegne na one koji treba snabdjeti kao i one koji su već snabdjeveni. Glavnu ispomuć u ovome poslu primorje donjele antiinflacijske organizacije, sindikati kao i oni potrošači koji su bez ikakvih zaliha. Samo obezbjeđenje kontrole potreba i cijelog distribucionog aparata, posvećujući pažnju stručnoj i političkoj vrijednosti organa snabdjevanja, ovdje treba imati u vidu u politici snabdjevanja, pravilno se rješava problem ishrane.

Kejo Jolić

Dobojski okrug u takmičenju otkupa žitarica

Rad na otkupu žitarica i drugih prehrambenih artikala u uvogodisnji žetvnoj kampanji na području Okružnog narodnog odbora Doboj, shvaćeno je realno i ozbiljno kao najvažniji posao u osiguranju ishrane. Imajući u vidu značaj uvogodisnji otkupa žitarica Okružni narodni odbor pozvao je na

ga plana izradeni plan po srezovima postavljen je kao plan za takmičenje unutar okruga između srezova.

U tom takmičenju naša dan 24 oktobra o. g. na prvom mjestu u okrugu stoji srez Bisanjski Brod koji je ujedno i prvi izvršio plan Ministarstva trgovine i snabdjevanja i prešao ga u otkupu obaveznih viškova bijelih žitarica za 53,649 fun. Na drugom mjestu dolazi grad Derвента, koja je premašila postavljeni plan za 31,400 kg. bijelih žitarica. Na trećem mjestu je srez Maglaj koji premašuje je za 7,140 kg. bijelih žitarica.

Srez Ožđak je na prvom mjestu u otkupu slobodnih viškova bijelih žitarica i do sad je otkupio preko 85,000 kg. Istu tako Ožđak je prvi u otkupu sjemenske pšenice, čiji otkup prelazi 53,000 kg.

Površena je živa akcija otkupa lanogog sjemena, te se je u tom otkupu naručito istakla i na prvom mjestu je u takmičenju srez Tešanj sa otkupljenih preko 26,500 kg. lanogog sjemena.

Postavljeno takmičenje je preneseno i na otkup kukuruza i suhe sljive, kao i drugih artikala i ono je u prvom zam-hu na cijelom području okruga. Naručito je postao aktuelan otkup suvih sljiva i preko 30,000 kg. suvih sljiva i oko 55,000 kg. oraha.

Takmičenje kao i otkup vrši se i dalje i svakim danom zauzima sve veći zamah i donosi sve bolje rezultate. Tako i na ovom polju takmičenje postaje naš sistem rada.

K. J.

Osnovna stočarska zadruga u Blatnici

Inicijativom predsjednika Sreskog zadružnog saveza u Tešlicu, druga Save Vasića u Blatnici je 29 pr. mj. sazvana skupština mjestana sa područja Mjesnog narodnog odbora Blatnica i Krivaja, te je tom prilikom osnovana I. stočarska zadruga na području sresa tešlickog sa sjedištem u Blatnici.

Osnivanje ove zadruge narod je u početku primio sa priličnom broj-ljivosti, što je pristojkio radi uskudice stoke hrane koju je suša na srezu tešlickom gotovo potpuno uništala. Ali kako je Sreski zadružni savez primio na sbe da se stara za zadrugu, sve dok se ona ne osamostal i stane na čvrste temelje, narod je počeo da se više interesuje i ulanjanje.

Narodne vlasti također ukazuju punu pomoć novonovonjanoj zadruzi i do sada su joj dodijelile 847 kmetovskih ovaca.

Ozirom da je to čisto stočarski kraj zadruzi predstoji lijepa budućnost.

Зимска кампања народног просвјештавања почиње 1. новембра

У зимској кампањи народног просвјештавања у добојском округу описмениће се 19.400 лица

У Добоју је 17. октобра одржана Округла конференција по питању народног просвјештавања на којој су присуствовали представници свих месних антифашистичких организација и поверљеници и референти просвјетних одељења свих среских народних одбора. Конференција је трајала два дана и на свој се закључак raspodijeljena sva pitanja u vezi narodnog prosvjetavanja i doneseni konkretni zaključci za novu zimsku kampanju.

Конференција је отворio povjerenik Prosvednog odeljenja OHO-a drug. III Beshajgih ukazavši na značaj ove konferencije i istovremeno je pozvao na najvažnija pitanja na kojima se treba najviše zadržati.

Referat o narodnom prosvjetavanju odrazio je referent za narodno prosvjetavanje OHO-a u kome je izveo ostalog rečeno:

Борба против неписмености

Текмује рата и у овој зимској кампањи биле на сузбијању неписмености. Да се сузбијају неписмености спроводило старано плански начин извођења неписмених лица. По досадашњем подацима на нашем округу има више 90.000 неписмених, што их износило једак 36%. Нажалост процену неписмених је много већину. У овоме случају већи број неписмених у срезу Грачаница, док је у свим осталим срезима више да се биди по појединим месним одборима да је пописивање вршено албаво и без конзистентности. У овоме случају неписмених су преко половине избавили схватити и стално га вршити како би евиденција неписмених постала потпуна.

Течајеви за руковођоцима алфаветских течајева исто није схваћени довољно озбиљно иако тим течајевима решавано питање бадра. Просте зимске кампање радило је на нашем округу око 700 течајева. У овоме случају број описмених забринуо 557. Број описмених износио је 9.894. Најбоље резултате је постигао срез Тешњав са 2.411 описмених, а најслабије срезима Брод и Одајак, где је саб рата на сузбијању неписмености била сузбијање неписмености. Најбоље осигуње течајева било је у срезу Дервента где је од 162 организација течаја рачуно 100 течајева. Главни недостаци у раду су били: слаба контрола и помоћ руковођоцима алфаветских течајева и великим бројем течајева не водили рачуна о квалитету рада, слабо старане о смештавању и обезбеђењу материјалних средстава за редован рад течајева и врло слаба контрола над неписменим о потреби учења писмености. Није редијак случај да су течајци прикупљени у течај а да им није правилно обављена корист и потреба да се пописивају неписмених узет довољно строг критеријум код оцењивања и давати су убривања о забршеном исити и

Ова конференција по питању народног просвјештавања сазвана је ради тога да се у срезима постојећа организација и обављају деловање народног просвјештавања, претреса искуства из досадашњег рада, убривају рад реално стање и могућности са којима располажемо и преузеве конкретне, бројчане обавезе по појединим срезима.

Главни недостаци прошле зимске кампање били су: слабо рад среских просвјетних комисија, ради чега је успијело да некоординирана у раду на самом терену, недостатак бивара и осталог материјала, недостатак бадрова, доста бавља почетак саме зимске кампање, слаба културно-просвјетна пропаганда, траја за бројчаним успесима и њога тога не бојење рачуна о солидарности и о квалитету рада.

Зимски кампања

Осим који нису саваљали основно прописано градило. Ни ове године ми се не можемо одрећи помоћи учитеља у извођењу течајева, доста учитеља у току ове зимске кампање треба да узме обавезу да забрши бар један, па и два течаја. Савјетовања са руковођоцима течајева

Дајмо књигу у народ

Врло важна форма рада која је непремено у бези са течајевима и читалачким групама јесте оснивање читалачких група. Повремене библиотеке на нашем округу, којима има 63, нису дале очекиване резултате. Избор самих руковођаца није увједи био нагрешни. Осим тога број књига је био мали. Најзначајније је било то: покретне библиотеке нису имале правдан избор књига обзиром на конкретне потребе појединог места где се налази. Неке су нису стигле, зато ће се иницијативу повремених библиотека у среске народне библиотеке, а ове ће онда формирати покретне библиотеке бољег рачуна о средини у коју се шаљу. За нас се најважније среске народне библиотеке, које морају постати жарнице и расадници добре књиге. Нажалост у срезима Грачаница, Завидовића и Одак месечним књиге среске библиотеке своје не-

треба одржавати редовно. Намењају се 15 дана једнаш. Сви течајеви морају се регистровати од сваког срезе преко среских одељења и не може се дозволити даљња анархичност у том погледу. У току осмишљавања, у току рада течајева мора се формирати постепени прелазак течајева на читалачке групе. Забршено траја течаја да настави са радом као читалачка група. При иривању литературе за читалачке групе водити рачуна о саставу читалачких група и њиховом типу. Свако би добро било да обвршени план за један краји период о саставе Срески поверљени одбори тако да руковођоци читалачких група знају шта ће се читати и да изнимљив материјал без извађеног плана. Ради тога и са руковођоцима читалачких група одржавати повремена савјетовања. Има сресова где се читавије материјал рашире преко среских одељења (Тешњав).

Таживне је на сузбијању неписмености упорно спроводити и резултате редовно достављати и савјештавати. Развити дојачини такмичење и најбоље награди новчаним наградама и писменим похвалама. Текмује рата сабајати бацити на радиње и селане.

Располагање

Најважније је пронаћи способног руковођаца и по нашем мишљењу то треба да биди учитељ, вођа ће се ослободити рада у два одељења и коме ће СНО исплаћивати Месечну плату. Он би могао дужност не само свакодневно бити у библиотеци, него и обављати друге дужности. Најважније је пронаћи способног руковођаца и по нашем мишљењу то треба да биди учитељ, вођа ће се ослободити рада у два одељења и коме ће СНО исплаћивати Месечну плату. Он би могао дужност не само свакодневно бити у библиотеци, него и обављати друге дужности. Најважније је пронаћи способног руковођаца и по нашем мишљењу то треба да биди учитељ, вођа ће се ослободити рада у два одељења и коме ће СНО исплаћивати Месечну плату. Он би могао дужност не само свакодневно бити у библиотеци, него и обављати друге дужности.

Предвачки рад

До сада смо имали сјега 4 народна универзитета и то у Завидовићима, Тешњава, Грачаница и Одају. По нашем мишљењу услова за рад народног универзитета имају Брод, Дервента, Завидовића, Добри и Тешњава. Без плана, добојних предавача и измене предавача не може се народног универзитета рад напредити.

У том погледу биле пружена помоћ од стране Семалског народног универзитета. Таје имају услова за редован и добар рад народног универзитета треба у току зимске кампање припремити тим добрих

занима на филмске претставе и то свакога треба омогућити у местима где има жива. Поједини мостови и изградња да имамо најмање године, располагати са покретни филмови које би по одређеном плану обилазило села.

Приредбе

По статистичким подацима ми имамо велики број дијалектних група и пјевачких хорова, али оне су огромном броју повремене и без планског рада, и постају алтерне само пона спремне ваике приредбе. Али ма колико те дијалектне групе, пјевачки хорови носе назив уметничких група, оне су у ствари врло мало уметничке. Оне су већином постале средство за прикупљање и остваривање материјалних средстава појединих организација и друштва и наше приредбе најчешће носе поведо обилазак материјалних средстава не пружања културно-уметничких задовољавања широким слојевима радника и селанца. Ту стање треба радикално изменити. Треба окупирати у току ових група постојеће драмске таленти које треба пронаћи и окупити. Ниима ће се омогућити, олакшање на разне врсте, да се изграју и усавишавају.

У Добоју морамо формирати једну или две оружне дијалектне групе, која ће пружити помоћ осталим групама по среским местима. У среским местима савако остварити чврсте и сталне уметничке групе освајајући се на Месна синдикатима бијећа. Ове групе морају да поведу свој рад са селом и да пруже помоћ среским дијалектним групама.

Многи срезови нису у припрема за зимску кампању извршили задатак реорганизирања и учвршћивања среских културно-просвјетних организација. Повремене организације нису напредувале и неће заваљати се да се у сваком срезу одоржи срески културно-просвјетни одбор састављен од представника просвјетних власти и месних антифашистичких организација. Будити и подићи која постоје у среском месту. Ти срески културно-просвјетни одбори су помоћни органи народне власти и они су одговорни за координирање и извођење народног и пружају помоћ у свим областима и формана народног просвјештавања. Уједино они стварају план рада и руковођање тим радом. Од њихове одговорности залагање забијати не само стварање заједнице комитете, него уште у среску у раду на народном просвјештавању. Тако исто морамо остварити и културно-просвјетне одборе пил свим месним народним одборима.

Филм

Послије реферата поднели су извјештаје о стању на среским универзитетима, референти, а затим се развила жива и плодна дискусија по свим фрима културно-просвјетног рада.

Конференција је доносила извјештаје о план зимске кампање народног просвјештавања

и поједини срезови узели су бројчане обавезе по главним формама културно-просвјетног рада.

Тако је примљена обавеза да се у току ове зиме описмени на нашем округу 19.400 неписмених. Поједини срезови су примили да описмене: Тешњава 2.500, Добри и Грачаница по 2.500, Тешњи и Дервента срез по 2.000, Завидовића 1.800, Месина 1.500, Б. Брод 1.300, Магај 1.200, Жече и Одајак по 1.000 и Дервента срез по 500.

Читалачких група ће се организирати 1.800 и то: Добри, Месина и Дервента срез по 150, Тешњава 140, Грачаница 130, Тешњи, Брод и Завидовића по 100, Магај, Жече и Одајак по 80. Дервента срез по 30.

По селима ће се формирати 78 читачница и то: Добри 20, Грачаница 15, Дервента срез 10, Брод 8, Тешњава и Одајак по 5, Завидовића 4, Тешњи, Магај и Месина по 3.

Народни универзитети ће се формирати у Тешњава, Добри, Завидовића, Месина, Броду и Дервенти, а у осталим среским местима формираће се предавачки течајеви. По селима ће се формирати 78 читачница и то: Добри 20, Грачаница 15, Дервента срез 10, Брод 8, Тешњава и Одајак по 5, Завидовића 4, Тешњи, Магај и Месина по 3.

Осим тога примљене су обавезе и по свим другим формама културно-просвјетног рада. Најважније су: описменица, читања и књиге. По селима ће се формирати 78 читачница и то: Добри 20, Грачаница 15, Дервента срез 10, Брод 8, Тешњава и Одајак по 5, Завидовића 4, Тешњи, Магај и Месина по 3.

Осим тога примљене су обавезе и по свим другим формама културно-просвјетног рада. Најважније су: описменица, читања и књиге. По селима ће се формирати 78 читачница и то: Добри 20, Грачаница 15, Дервента срез 10, Брод 8, Тешњава и Одајак по 5, Завидовића 4, Тешњи, Магај и Месина по 3.

Осим тога примљене су обавезе и по свим другим формама културно-просвјетног рада. Најважније су: описменица, читања и књиге. По селима ће се формирати 78 читачница и то: Добри 20, Грачаница 15, Дервента срез 10, Брод 8, Тешњава и Одајак по 5, Завидовића 4, Тешњи, Магај и Месина по 3.

Осим тога примљене су обавезе и по свим другим формама културно-просвјетног рада. Најважније су: описменица, читања и књиге. По селима ће се формирати 78 читачница и то: Добри 20, Грачаница 15, Дервента срез 10, Брод 8, Тешњава и Одајак по 5, Завидовића 4, Тешњи, Магај и Месина по 3.

Осим тога примљене су обавезе и по свим другим формама културно-просвјетног рада. Најважније су: описменица, читања и књиге. По селима ће се формирати 78 читачница и то: Добри 20, Грачаница 15, Дервента срез 10, Брод 8, Тешњава и Одајак по 5, Завидовића 4, Тешњи, Магај и Месина по 3.

Осим тога примљене су обавезе и по свим другим формама културно-просвјетног рада. Најважније су: описменица, читања и књиге. По селима ће се формирати 78 читачница и то: Добри 20, Грачаница 15, Дервента срез 10, Брод 8, Тешњава и Одајак по 5, Завидовића 4, Тешњи, Магај и Месина по 3.

Осим тога примљене су обавезе и по свим другим формама културно-просвјетног рада. Најважније су: описменица, читања и књиге. По селима ће се формирати 78 читачница и то: Добри 20, Грачаница 15, Дервента срез 10, Брод 8, Тешњава и Одајак по 5, Завидовића 4, Тешњи, Магај и Месина по 3.

Осим тога примљене су обавезе и по свим другим формама културно-просвјетног рада. Најважније су: описменица, читања и књиге. По селима ће се формирати 78 читачница и то: Добри 20, Грачаница 15, Дервента срез 10, Брод 8, Тешњава и Одајак по 5, Завидовића 4, Тешњи, Магај и Месина по 3.

KROŽNJAŠOKRUG

Kampanja protiv pjegavca i vašljivosti u dobojskom okrugu dobro napreduje

Za prvi vremenski period ekipe su dale 6.740 radnih dana i zaprale su 45.078 domova u 230.408 osoba

Doboj, 20. oktobra. Odmah po dolasku lebara-epidemiologa i дезинфекtora, te dopremanju potrebnog materijala održan je u Dobouj trodnevni kurs za lebare, a po svima završenima također trodnevni kurs za higijeničare i дезинфекtere. Čim su formirani odnosi u Dobouj i po svim završenima, kao rukovoditelji organi akcije, prešlo se i na ostale pripreme, a onda sam planirani rad. Tako je kampanja protiv pjegavca i vašljivosti u svim krajevima ovog okruga počela između 28. IX i 1. X. o. g. U njoj učestvuju čitava vojska stalnih službenika. Samo na stručnom poslu radi 96 lebara, 30 дезинфекtora i 537 higijeničara. Osim ovih zaposleno je stalno još oko 150 pomoćnih osoba-članova antištetističkih organizacija.

Završen je prvi period od 15 dana rada, održana je konferencija lebara i svih sredstava higijeničara u izvršiteljskoj kabineta. U ovom periodu je lebari su dali 948 radnih dana, дезинфекtori 468 radnih dana, higijeničari 4.728 dana a ostalo osoblje 1.296 radnih dana. Ukupno je dato 6.740 radnih dana. Za to vrijeme, tj. do 15. X. o. g. završeno je D. D. I. praznik 428 domova i 230.408 osoba. Prema tome do 15. X. završeno je blizu 75% stanovništva čitavog okruga.

Kurs za konzerviranje voća i povrća u Poboju

Doboj 21. oktobra. — U Dobouj je ovaj dana završen kurs za konzerviranje voća i povrća u 150 domova i 230.408 osoba. Prema tome do 15. X. završeno je blizu 75% stanovništva čitavog okruga.

U planu naše industrijske izgradnje predvode je podizanje konzervne tronice u Usori, čiji su objekti već u gradnji. Ta tronica će se baviti raznim oblicima konzervne industrije.

14. Ko će bolje organizovati „Halevu bibliotek-barbata“ i imati veći uspjeh?
15. Ko će u većem procentu premostiti primarne obale?
16. Ko će samoinicijativno pokazati uspjeh u oim formacijama?

Okvirni plan „Nedele zarnskog prosjevišavanja“

Štama zarnskog kampanja narodnog prosjevišavanja počela. Nedelno narodnog prosjevišavanja, koja će trajati od 1 do 10. novembra. Konferencija je donijela okvirni plan za ovu nedelju u kojoj će se održati konferencija po selima i tronožnicama sa predavačima. Tako isto će se održati i u srednim mjestima predavanja. U toku te nedele biće svečano otvorena analfabetskih teča-

Predgledane su 103 škole sa ukupno 19.848 djece i tom prilikom 97% djece imalo je vašljivu gljivu, a 23,4% imalo je vašljivu krljicu. Što je i dalje predgledati i svaki puta ustanovljavaju procenat vašljivosti.

Od zaraznih bolesti pronađene su još 2 slučaja pjegavog tifusa, 3 rekturisa, 101 dizenterije i 1 slučajeva trbušnog tifusa. Smeđih slučajeva od zaraznih bolesti nije do sada bilo.

Pored svog redovnog rada lebari su pregledali 654 oboljela lica. Narodu je besplatno podijeljena veća količina lijekova i zavojnog materijala.

Veći poštećena u radu niko nije bilo. U svim krajevima pravilno je shvaćena ova akcija i narod se rado odaziva i umira učesća. Narodne vlasti i antištetističke organizacije pomažu ovu akciju, ali se do sada u tome najviše tačice organizacija Crenog brsta i učestili.

Po dosadašnjim rezultatima, po zalaganju lebara, higijeničara i ostalih učesnika u kampanji, ali i po svima oboljelim kampanja protiv pjegavca i vašljivosti u dobojskom okrugu prošla je uspješno i završena se po predviđenom planu na vrijeme i sa punim uspjehom. Š. B.

izradom svih vrsti konzervi voća i povrća i mesa, sušenjem voća i povrća. Izradom voćnih sokova, hladne i tople, pa i ukupnog preradom. Izgradnja ove tronice predviđena je u etapama, tako da će se u prvom redu postaviti uređaji za izradu konzervi i sušenje voća i povrća.

U okviru održanog kursa izvršen je probni rad sa proizvodnjom konzervi mesa, voća i povrća, koji je pokazao veliki uspjeh. Kurs je održan posebno probnih mašina od UNRRA-e sa kojima su izvršeni i probni radovi konzerviranja.

ma materijala OIO-u (slika, deska, grafičona, zidnih nosa, listova, pisama) za obrtnu izdžbu?

jeva, pizirabe, besplatne filmske predstave za selo i radnice, književne večeri i sijela. Za obezbjeđenje materijalnih sredstava prodavače se „Otkupne znakice“ i odmahti fiskulturni takmičenja.

Antištetističke masovne organizacije i kulturno-prosvjetna društva učinile sve kako bi ovogodišnja zarnska kampanja u narodnom prosjevišavanju bila tako uspjehinija.

Sa tim mašinama će se nastaviti rad i dalje do uspostave pr. dvodnevnice.

Na završetku tečaja održani su ispitni tečajica i zabavica od irradnih konzervi na bolju su tečajica sa svojim rukovodstvom približava se završetku uspjeh ovog toliko važnog kursa za našu konzervnu industriju.

U uvodnikov tečaja i pripremnih radova za proizvodnju bio je ing. Krunoslav Lakojević, činovnik Ministarstva industrije, iz Sarajeva, R. B. H. Kao specializirani stručnjak konzervne industrije koji su radili na ovom tečaju bili su mil. Grace I. Neely, poslana od misije INRRA-e za Jugoslaviju iz Eng. Franjo Lušanac od Ministarstva poljoprivrede FNRI i Ljudviki Laslo iz Novog Sada.

Radom kroz tečaj kao i završnim ispitima Mil. Neely kao dugogodišnji stručnjak, koji se bavi održavanjem ovakvih teča-

Četvrta zemaljska sanitetska ekipa završila je svoj rad u dobojskom okrugu

Poslije obilaska modričkog, derventskog i brodskog sreza dobojskog okruga, četvrta zemaljska sanitetska ekipa završila je u banjalučkom okrugu odabje se je ponovno povratila u dobojski gdje je obišla tešički tešanski dobojski, maglasići, zavidovići i žepčarski srez i završila 17. o. m. j. u Dobouju sa Sarajevom.

Četvrta zemaljska sanitetska ekipa Ministarstva narodnog zdravlja B. i H. kolom je u Dobouju Dr. Vujičić imala 16 lekara specialista za sve bolesti i 24 pomoćne osobe. U ovom sastavu ekipa je imala svoju potrebnu opremljena, sanitetsku aparaturu, laboratoriju i apoteku. Pregledi i liječeni bili su besplatni.

Narod i narodne vlasti u svu ekipu primale sa odličnim interesom i osigurali joj nesmetan rad i prosjeđanje. Jednako pregledanih iznosto je oko 1000.

Derventa

Osnivanje stambene zadruge u Derventi

N inicijativa Mjesnog sindikalnog odbora i Derventnog pokretanja je običila za osnivanje stambene zadruge. Zadatok ove zadruge biće da izgradnom novih, kupovinom i popravkom starih kuća riješi teško stambeno pitanje derventskih radnika i namještanika. Zbog toga je Mjesno sindikalno odbora u svom planarnom saopćenju predložila osnivanje stambene zadruge od 10-15 članova u Radničkom domu preko referata druga Nikice Ivančevića upoznao radnike i namještanike sa potrebom osnivanja i zadacima ove zadruge. Poslije trić piodne idne, mještenički utvrdili su potrebu i namještanici ove zadruge. Izabran je odborni odbor, u koji su ulazili članovi: Nitica Ivančević, Jeličić Ivan, Vubelić Duro, Čičević, Behmen Džemal i Nikićević Nikola. Odmah po svom izboru odbor je održao svoju prvu sednicu u koju, uoljmo mogućnosti, rada. H. N.

čajeva dugi niz godina u Sjedinjenim Američkim Državama, bila je ushćena elanom, sposobnošću i predanim radom naše omladine, kuristice, te je bila u svom radu na ovakvu omladinu. Na završenom ispitu rekla je u svom govoru da zemlja koja ima ovakvu omladinu, ovakav položaj i predanost radu može sa ponosom gledati u svoju budućnost.

Uspostavljeni i podizane ove granč industrije kao i stvaranje novih radova od neprocjenjive je važnosti za opštu našu privredu, a posebno privredu naše republike. Ovim su utdarni prvi temelji prehrambene industrije koji će imati ogromnog uticaja na podizanje naše poljoprivrede, i trgovine i člena državnog, a ovo industriju, ishrane stanovništva i opšteg blagostanja našeg naroda.

Ekipa raspoložela sa dragocjenim iskustvom i podacima koji su omogućili stvaranje osnovne i lasne slihe zdravstvenog sistema u čelavoj zemli kao i za stvaranje plana za dalje čuvanje i jačanje zdravlja naših naroda.

U razgovoru sa lekarima donajale se da je općenito stanje zdravlja naroda ovog okruga nešto bolje nego u drugim okrugu, ali je ipak slab. Zapažalo se naročito veliki broj gušavih lim dosta bolesti tuberkuloze i bolesti stomaka. Od zaraznih bolesti bilo je najviše srdobole.

Ima i lusea, ali mnogo manje nego u tužanskom okrugu. Šeoro svuda djeica, a naročito dojenčad slabo izgledaju. Imade u ovom kraju narod. je bstar i dosta čist.

U razgovoru sa lekarima vidi se da je nužno potrebno više pažnje posvetiti otvaranju dječijih dispanzera i savjetovanja za majke. Š. B.

Tešanj

Prosnost posmrtnih ostataka dvojice prvoborca IV. crnogorske brigade

Tešanj oktobra — Tešanj je odao dobitno poštovanje dvojice prvoborca I bataljona IV. Crnogorske brigade, Vukovici Vukosini, Komesaru i Maksimovića, a prvoborcu i pripadniku mrtve posmrtno ostatak premoćnih hove porodice iz sela Mebiša (Tešanj) u Nišići.

Ova dva mlada borca, studenta preva, borca za slobodu i bratstva, koji su bili učesnici u NOB, od 1942. g. poginuli su od mitraljeznog paljenja mrtvog nač. omladina u neposrednoj blizini tešnja u januaru 1943. godine.

narod sela Mebiša cijeneći značaj borbe za oslobođenje naših naroda i čijena i uviđajući hove dobroćudne pobornike i ljubav njihovu i očuvao njihove grobove.

U prisustvu oko 600 građana Tešnja ispraćeni su ostaci prvoborca Vukovića i Maksimovića, a prvoborcu i pripadniku mrtve posmrtno ostatak premoćnih hove porodice iz sela Mebiša (Tešanj) u Nišići.

Padu u oči herojsko držanje majke pokojnog Vukovića, koja kaže: „Pored moje Vukosina još su mi dva sina dala život za našu slobodu, ali ja nisam izgubila sinove, jer ste mi vi svi sinovi“.

Shvalan zadržni rad u Vitkovcima

Zemljoradnički zadržni rad u Vitkovcima podiže zadržnu izgradnju

Zadržari MNO-a u Vitkovcima utrdajuki boljiba je boristi i kašav je značaj zadržarstva u našoj Federativnoj Narodnoj Republici Jugoslaviji počeli su ovog ljeta sa gradnjom zgrade za zadržnu. Podizanje zgrade je izvedeno na dobrovoljnoj bazi samih zadržari i sve što se moglo utrdajuki ili dobiti u zadržnu, isto je dato je i utrdajeno od zadržara.

Zgrada je već oziđana i pod krovom, te preostaju još samo stolarski radovi. Dostaje velika je će u potpunosti zadovoljiti potrebe zadržne. Napravljeno je u nekoliko dana i zadržna pramoćna koju vodi iz Tešnja ra Prnjavora, a preseljenim zadržnu u svoju vlastitu zgradu rasterećuje se zgrada u kojoj je do sada bila zadržna i MNO zajedno, te će i MNO u Vitkovcima imati za svoje potrebe dovoljno prostorija.

Ovo je prva zadržna na sreću Tešnja koji je somnicijativno i us vlastita sreća, podigla sebi zadržnu zgradu. I. Lj.

RAD OBUČARSKA RADIONICE

Prilje tri mjeseca otpočela I. sa radom obučarska radionica Srešnog za muž i saveza u Tešnju za okom se radioničarima odavna osjećala potrebu na polučrnu sreza Tešanj i jedan raniji pokušaj u toku prošle zime nije bio uspjeko radi slabog rukovodstva i alcionog odbora zadržne radionice. Radionica je sada već imala 4 radnika, a danas ima i poslovođu, 4 kvalifikovana i 7 polukvalifikovanih radnika. Prostorije se nalaze u centru grada i sastojale se od radionice i jedne prostorije za trojenje i za islovanje i prodaju robe, a dovoljno su proštrane i hijenske.

Proizvođači radnice zadovoljavaju svojim kvalitatom, a cijele se izraduju za zadržare i zadržare sa čelavog sreza Tešanj. Cijene obični su dosta umjerenije i kreću od 245 do 390 Din.

Ova je radionica mnogo distribuirala snabjevanje narodnih slojeva okružom, a i omogućila magm da lejnu; opreku staru običu.

Do sada je obučarska radionica izradila 300 parni cipela i breču od 1923 parne kresice. Količina je ova obučarska radionica, pored ostalog, k. p. s. po same teadnje vidi se po lu

me što u njih sve više i više pridolazi radnika i to kvalifikovaniji, koji, uviđajući značaj stvaranja obučarskih radionica na zajedničkoj osnovi, zatvaraju svoje radnje i uposlavaju se u obučarskoj radionici Sreskog zajedničkog saveza.

L. Li.

Odzak

Pravilno shvaćanje seljačkih radnih zadruga

Poznato je da u srezi Odzak postoje tri seljačke radne zadruge koje su osnovane u maju mesecu ove godine, a koje su do sada pokazale neobičnu volju i uspeh u radu. Ne samo zadrugu da su ali sve od sebe da što bolje unaprijeđuju svoju zadrugu, nego i čitavo stanovništvo ovog sresa potpomažu rad njih zadruga koje bi se one što prije pokupio o samostalnosti i što bolje usavršile. Najbolji dokaz pravilnog shvaćanja rada njih zadruga od strane naroda jeste pomoć naroda Odzaka radnoj zadrugi "Bratstvo" u Donjoj Dubici. Ta pomoć bila je naročito u prevozu kukuruza sa njive do mjesta gdje ga je trebalo smjestiti. Pošto su u ovoj zadrugi ogromne količine ovog sresa kukuruza, da sami zadrugu nisu bili u stanju da ga prevezu, na Odzaku u ovmome poslu daje je punu pomoć ovoj zadrugi, seljaci svakoga dana po 10—15 kila do prevoze kukuruza u ovmome poslu tako da su im u tome vremeu poslali preko 40 kila koje su stolo prevozila obrane kukuruze. Ova pomoć naroda Odzaka karakteristična je zato što je uvek bila u praksi, bez nametnivosti, a pomogli su i u glavnom muslimani iz Odzaka i time dali još jedan primjer bratstva i jedinstva naših naroda.

D. B.

Devet porodica kolonista od Ključa stiglo u radnu seljačku zadrugu u Novoj Grad

21 o. m. j. stiglo je na radnu seljačku zadrugu u Novom Gradu devet porodica boraca i od Ključa u ovmome selu. Druga druga kao i od seljaka Novog grada bili neobično lijepo dočecani. Boracke porodice kao kolonisti putovali su punih šest dana od Ključa u Novom Grad. U toku ovog od putovanja, ipak se na njihovim licima mogla primjetiti radost što se jednom i oni smetaju odne gdje će moći sretno da žive.

Dirilju prilor se vidio kako su kolonisti došli u zadrugu. Jedan stari kolonista, otac oficira J. A., kada je došao na selu, bio je u svojih strana opkolio njihove buduće komšije, pomažući im istovarati sa kamiona priljagu i silnu djecu. Ie im donosiše hladna zaalože.

Primitio se je da su kolonisti bili im iznenađeni velikom posavskom ravnicom, pa sami govore: "Ovo te ljepše nego što smo mi oćevali."

Jedino im kuće u koje su useljeni nisu potpuno ispravne, jer su za vrijeme Ustaške vladavine bile prazne, a zadruga prozori i vrata ali u popravku odmah pristupilo, samo će,

izgleda, najteže biti za slabu, u čemu se zbilja i osuđuje. Narođne vlasti će se pobrinuti da i taj problem riješe baš je najbolje.

M. C.

Ubistvo poznatog ustaškog zlikovca Čalušića

Noću između 19 i 20 ov. m. j. ubijen je u selu Potočani poznati ustaški zlikovac Marbo Čalušić iz Potočana, srez Ozak. Ubistvom ovog bandita narod ovog kraja prestao je da strahuje. Ubijen zlikovca pouzabio je mnoge poštene ljude u ovmome srezu, među kojima je bio i žrtva i predsjednik Sreskog narodnog odbora drug Mato Milićević iz Potočana, srez Ozak. Anlo koji je bio sekretar Mjesnog narodnog odbora u Giničoi i sin Ivo. Svi ovi koje je on pobio bili su najmilijši i najpovučaniji ljudi ovmoga sresa, ali baš zato što su to bili poštenji ljudi smetali su ovmome bandi. Ovo ubijenoj bundita i zlikovca se možda svijeta koje je na njega putovalo, grdilo ga i nazivalo izrodnom hrvatskog naroda što i jest.

D. B.

Gracanića

Tečaj za rukovodioce analfabetskih tečajeva

U Gracaniću radi tečaj za rukovodioce analfabetskih tečajeva. Tečaj počinje 25. aprila—društvena bezbina sa sela. Organizovana je zajednica kućna i osigurana prenošiti.

Tečaj će biti završen početkom novembra, baš u Brijuni kada počinje četvrtoroćna prosvećena međaša i osposobiti slušaoca, da odmah po završenom tečaju preuzmu rukovodstvo analfabetskih tečajeva.

Program tečaja je dobar i postoji nada da he se ce mnogobrojno završeno osposobiti rukovodioce analfabetskih tečajeva.

Tečajnici spremaju i jednu priredbu, koju he dati po završetku tečaja.

M. T.

Modrića

Osnovana je druga radna zadruga na srezu Modrića

Pored radne zadruge u Tereševici koja se osnovala meju prvim zadrugama u Bosni i Hercegovini, na srezu modrićkom je osnovana i druga radna zadruga u selu Čarđaku.

U istu je uzalazno 20 porodica sa oko 100 članova. Od ovih porodica 10 je koje su u modrićkim srezu kolonizirane na Hercegovini, a 11 je domaćih iz sela Čarđaka.

Zadrugari su sa puno svejisti pristupili u zajednicu i ako su časte sestre pokušale da na njih nepovorno utiču govoreći: "Zar vas nije strah bođa što se na tuđe zemljište naseljavate?" Inveštici dio zemljišta koje je pripadao nekadašnjem samostanu, potpuno je pod udar agrarne reforme i na tom zemljištu sada su se naselili kolonisti. Ali i pored svega toga prvi organizacioni radovi u zadrugu dovoljno se odvijaju, jer su zadrugari svjesni zašto su se zajednici pridružili i od koga su je dobili.

C. D.

Свињска кожа је потребна индустрији

Прине краткот времена Министарство индустрије и трговине је једну окружницу, у којој позива бац нарада, који је свиње, да приликом влања истих коже дуре, а не да их по досадашњем обичају шурви или паи. Обо се одлучило само на одрасле свиње, теже од 80 кг.

Пошто је ово нобина за нас свијет, сматрамо, да је потребно бао се овим питањем мало боље упознати шири нараодни слојеви.

Позната је чињеница, да је свињска кожа доста јака, а нарочито кад се трборички прерада. Осим тога наша влада индустрија оскуђаје и у готовим кожама, те је исте могуће добити из индустрије.

Странаства у замјену за свињску кожу индустрије да амбиљач, а он кобије је то важниста, да наше државне функционисае, бад се ова потребно не мора плаћати, није потребно нагађати.

Стога упозоравамо шире нарадне народне слојеба на горњи чињеница, да ову нобину схватае као једну пријек употребу за обнобу наше младе индустрије, те да у томе пољима наше народне власти. Прине нардне власти позивају да се кожа не ошети, дераве фршети без главе и нога, а све врсте коба предају се облаштеном откупивачу КОТБС-а која има одређену цијену за сваку врсту коже.

превозе putnici, bar preko zime, mogli zatvoriti

Danas, bada je i željeznica u rukama naroda, ona mora i služiti narodu i njegovim interesima.

Zelim ovim dopisom da sretno prihvati onaj koji su mferodavni za to, da bi se nedostaci, koji se mogu otkloniti što prije otklonili.

Nenad Logunić, geometer iz Teslića

Da li smije tako biti?

22. ovog mjeseca donio sam u zajedničku obučarsku radionicu u Dobou čitela na popravak. Poslobove nije bilo u radionici na sam, se obratio jednom radniku. On je pregledao šta na oćjenjenu treba popraviti i rekao mi da he to koštati 40 dinara. U meubremenu je došao i poslobova, pregledao je čitela i rekao da he popravak koštati 70 dinara. Bilo mi je to čuđo i nisam pristao na tu čitela. Poslobova nije htio da u čiteleni sa mnom anstuje. Odmio sam čitela i kora pribaviti, obučara Žigmana, i obič mi je popravo za 50 dinara. Mislim da se rasne zajednice radionice osniđuva radi toga da mogu potrebna naroda izlaziti i sudjet jeftinije na oćjenjenu. Na moju primjedbu da sam čitela dođ Žigmana jeftinije popravo poslobova mi je beđoma mudro odgovorio: "Žigman za sebe, a ja za sebe."

Enlić Stjepan, poštanisk službu u Dobou.

Vožnja trotarom

Golovo svakoga dana može se primjetiti kako službenici biciklicima posluju poštanski kolica pošto. U toku vožnje pošto trotarom umjesto costom. Radi toga nije nikogđo čuđo što je trotaronekibe irovatv. Trotarai su u Dodou isto tako postali bolje su širle nemaru. Nekiđeni organi trebali bi o tome da povedu računa.

Abdulah Bašić službenik u Dobou

U Derventi je osuđena jedna grupa proistutiki

Ovih dana pred Sreskim sudom u Derventi izrečena je presuda jednoj grupi bludnica, koje su širile nemaru. Glavna oborivljena Bojadžić Hanifa, stara 60 godina, osuđena je na pet godina lišena slobode radi podvođenja i iznajmljivanja prostorija u svojoj kući za širenje prostitucije uzimajući i za to nagradu u novcu. Nadalje je osuđena Esma Dobrić na 2 godine lišena slobode sa prinudnim radom, te Ružica Bišić i Tilda Henig na po 1 godinu lišena slobode sa prinudnim radom. Sve tri su osuđene radi prostitucije. Mrkonjić Meho kažnjen je s jednom godinom lišena slobode s prinudnim radom radi podvođenja.

Če mjeđera narodnih vlasti na sudu i nemaralima i prostitucije našle su na opšte odobravanje u našem grad. N. H.

Zavidovići

Radni kolektiv drvene indrustrije u Zavidoviću proglašio je svoje udarnike

Radni kolektiv drvene indrustrije "KRIVAJA" na svojoj sedmoj konferenciji, kojoj je prisustvovalo već broj najboljih radnika, proglašio je svoje udarnike i to: iz područja plinae 42, a iz područja šumske željeznice 19. Povoljeno je iz područja plinae 25, a iz područja šumske željeznice 37, među kojima ima i namještanici.

Veći broj radnika proglašen je za udarnike na os ovu proslavljeni norni, koje su prebacivani u zadnjih trideset dana te prebo 30%. Na radovima gdje se nije moglo uspostaviti norma, tu su proglašeni udarnici na temelju neobičnog rada i svesrdnog zalaganja. Proglašeni udarnici su iz svih struka radna, kao i namještanici, radnici stožarstva, i brvarari i t. d. edu njima su trolica po treći puta proglašeni za udarnike, i to: Komlenović Mirko, Tomes Rudo i Bilanović Lazo.

Ie ovoga se vidi, da je neobhodno potrebno postaviti norme na svakom poslu, da bi se moglo pravilno ocijeniti zalaganje svakoga pojedinca i da bi se moglo prema zalaganju i nagradivati.

S. J.

Dopisi čitaoca

Mogla bi biti bolije...

Mislim da bi sa malo više zalaganja mjerodavnih faktora putovanje od Teslića do Dobou moglo biti mnogo ugodnije. Ako čovjek svakodnevno putuje ovom relacijom, onda mora da osjeti nezgodu toga putovanja, koje bi se moglo otkloniti. Da ci se Dobou i naravno, da ba da je zima, htiele, ne htiele, moraju razmišljati o tome zašto vagoni na ovoj pruzi ne bi mogli bili zaprižani. A ako ne postoje slabika na svim važnijim prozorima, i ako je osuđubica u slabiku, sigurno nije osuđubica u daskama s kojima bi se prozori mogli zatvoriti. Isto se tako pitaju da li bi ti

vagoni mogli biti osvetljeni, pošto ne postoje nikakvi razlozi za zamaćenje.

Govoreći o ovoj željezničkoj mrežama da spomenem i šumsku željeznicu od Teslića do Blatinice i od Teslića do Čečave, koja svakodnevno prevozi drugu u tesličku tvornicu, a usput i putnike. Nekada nije bilo prevoza otkinula tom željeznicom. Danas se vožnja na tim drugama naplaćuje po istoj tarifi kao i na svim ostalim državnim vozovima, bađ putnici nemaju na tim vozovima iste one udobnosti koje imaju na drugim, premda plaćaju vožnju po istoj tarifi, pošto se voze na otvorenim vagonima. Mislim da bi se otvoreni vagoni, s kojima se

Čovječje, čuvaj i štedi svog dobrog prijatelja - šumu

OMLADINSKE VIJESTI

U. dobojska brigada učestvuje na izgradnji Omladinske pruge

Prvi završnim radovima na Omladinskoj pruzi, odnositelju potrebne ispravne je jedan novi obilježaj, koji je trebalo za mjesec dana otpočeti i završiti. To je tunel broj 63 u Kiseljavu.

Teško je raditi tunel. Od omladine, kao i od stručnih radnika, bilo je potrebno obaviti i izboraj za radnike, za mjesec dana stvoriti tunel 800 metara dug. Ali u pitanju je tako obaveza odnositelja pruge, u pitanju je čast Narodne omladine Jugoslavije. I baš za to brigada treba imati urede, su se svi radnici morali na častnu obavezu, da će i taj tunel kao i čitava pruga biti završeni u predviđenom roku.

Njihov glas čulo je omladina dobojskog okruga i u velikom broju se svih sredova, naročito u V. Dobojsku brigadu, sa željom da u završnim radovima, u borbi za proboj trećeg tunela na Omladinskoj pruzi, uzme učesća.

Brigada radi na vadenju slonjava na rječnoj Ulici u blizini Dobroja. Od njihovog rada od na vrijeme natovarenog i u dovoljno otpremilnoj količini slonjava, zavisí hoće li se radovi na tunelu odvijaíi kako treba, zavisí hoće li tunel na vrijeme biti gotov ili ne.

Toga su brigadiri V. Dobojske brigade V. Dobojske

ške brigade svjesni i sa to sa velikom voljom rade, da dostignu zastupne omladinske organizacije našega okruga u posljednjim obširnjim završnim Omladinske pruge, učeštelu je na naše brigadire u I i II III smjeni. Oni su prije dva dana dali obavezu drugu li Blaniškom komandantu Štoba omladinskih radnih brigada, da će dnevno otpremati po 100 vagona slonjava, a ako bude potrebno više, jer ne bi nikako mogli dovoziti da tunel čeka i jedan čas na njih.

Sastanak kulturno-prosvjetnih rukovodilaca sreskih odbora Narodne Omladine

U srijedu 25. o. mj održan je u Okružnom odboru Narodne omladine sastanak sa rukovodilacima kulturno - prosvjetnog rada u sreskim odborima Narodne omladine. Na sastanku se diskutovalo o učesću omladinske organizacije u proslodolgoj zimskoj kampanji narodnog prosvjetovanja, i postavljani su novi zadaci pred omladinsku organizaciju u ovogodišnjoj kampanji, koja počinje 1. novembra.

R. F. D. „Proleter“ Teslić — R. F. D. „Borac“ Banja Luka 6:0

U Tesliću je u nedjelju 20. o. mj, održana prvenstvena nogometna utakmica za prvenstvo Bosne i Hercegovine između govornih klubova sa neriješenim rezultatima.

Igra je bila prava prvenstvena borba, ali i pored oštrine do dostignu sportskoj visini, R. F. D. „Proleter“ prijatno je iznenadio svoje simpatizere dobrom, protivovanom i živom igrom, jer je poslao ipe slabih utakmica danas prvih prvaka na tabeli dokazao, da se i s njim ima računati u daljnjem taktičkijem kao vao ozbiljni taktičkar.

R. F. D. „Borac“ iz Banje Luke rade da ne sto bio u tekmu igru od svoga protivnika, poštovanu su i disciplinovanu, ali nedostaje efikasnost pred golom.

Kroz cijeli tok igre protivnici su bili uglavnom ravnopravni s „Proleter“ prijatno je prijavio prvog, a „Proleter“ drugog poluvremena.

Postignuti rezultat odgovara predviđenom igri.

U taktiku je sudio Djikanac iz Teslića.

Šah

Šahovska igra u Dobolu u razmaku posljednjih par mjeseci bila je velikim korakom naprijed. Uzrok porasta šaha leži u prvom redu u dobri organizaciji čiji je zadatak da skusi sve šahiste u sjećaju, a dalje da omogući igračima učenje teorije.

Šahovska sekcija mora gajiti samo ozbiljan šah. Zato je potrebno, da ima svoje prosi-rje, odvojeno od gostioničkih prostorija. To planje, kao izgleda, riješeno je za nas, jer su nam narodne vlasti odredile ljepu čeonu u samom centru grada, koja će služiti i određene dane za šah.

Sahovska sekcija Doboj u taktičkijem za ekipno prvenstvo B. i H. odigrala je prvo sa svim sekcijama u dobojskom okrugu i pobijedila u ukupnom rezultatu 29:18. Time je postala okružni šahovski prvak Zlatim u nastupu odigrala se međuklupna utakmica, između Doboj i Tuzle u kojoj je naša sekcija pobijedila sa 8:7 i time se kvalifikovala u finalno taktičkijem koje se održalo 18 i 20 X u Sarajevu. Tu su se srele i najbolje ekipe naše republike. Ko pobjednik izasao je Uđarnik iz Sarajeva. Organizacija tog ekipnog turnira bila je dobro zamišljena, ali nije tako dobro izvedena. Od nastupajućih klubova jedino je šaha ekipa Doboj nastupila po

pravila FISABH-a, jer su svi njegini igrači verifikirani za isti klub. Međutim, ostale ekipe bile su sastavljene iz najjačih igrača raznih krajeva i klubova, što nije davalo vjernu sliku jačine nastupajućih. U prvom redu mora se to pomenuti ekipa F. D. Velež iz Mostara. Nadamo se, da će u buduću te otpasti, jer to nije zdrava pojava u našem šahu.

Za taj turnir položilo je nove temelje šahu u pogledu u pravilnom odigravanju. Šta smo vidjeli i naučili u Sarajevu, prenijeli smo na ostale i time idući opet naprijed sa najboljim perspektivama za budućnost.

O našim zatacima u žmskom periodu govorićemo iduću put, I. K.

PROBLEM

J. S. Winer — Odesa.

Crni Kc4, Tg2, Sf2, Pb3, d7, e3, g4, g7 (8).

Billeri: Kg8, Dh7, Le6, Gf6, S07, P03, b2, d4, d6, e2 (11). Mat u 3 poteza.

Oglas

Sreski narodni odbor u Bos. Brodu treba hitno jedno lice koje će u svojstvu upravitelju rukovoditi radom drže, kamioneta u Veljkoj Brunstici i drže, pilanom u Bos. Brodu. Ova dva privredna preduzeća nalaze se pod administrativno - operativnim rukovodstvom Sreskog narodnog odbora u Bos. Brodu. Sjedište upravitelja preduzeća je u gradišć sreskom narodnog odbora u Bos. Brodu.

Plaća upravitelju određuje se ugovorom.

Kandidati za ovo mjesto treba podnesu svoje molbe listabrane sa 10. Dinara sreskom narodnom odboru u Bos. Brodu u kojoj će detaljno navesti i potrebnim dokumentima obrazložiti svoju školstvu i stručnu kvalifikaciju. Prvenstvo imaju lica koja su već radila u takvim ili sličnim preduzećima. U molbi treba naznačiti tačnu adresu na kojoj će sreski narodni odbor uputiti svoju riješenja.

Rok za podnošenje molbi je 10. novembra 1946. godine.

Ministarstvo poljoprivrede i stočarstva F.N.R.J. raspisuje

KONKURS

Za 410 stipendija u Školskoj 1946/47. god, za studente prve godine poljoprivrede, šumarstva i veterinarstva u inozem. Iznos stipendija mjesечно, a tra 10 mjeseci u godini za kandidata iz svih narodnih republika.

Pravo učesća na konkursu imaju svršeni učenici gimnazija, a prvenstveno će se primati demobilisani borci I. A. učenici čiji su roditelji stradali kao žrtve fašističkog terora i oni koji nisu primljeni na druge fakultete usled ograničenog prijmla. Isto tako mogu konkursirati i upisani studenih prvog semestra svih škola u inozemstvu, šumarstva i veterinarskog fakulteta u Beogradu, pod uslovom da prođu studije u Zagrebu, izuzimajući one koji su naročito vezani za Beograd i to samo za poljoprivredni oštetje.

I propisano listabrano molbi treba navesti ime (prezime, gođino i mjesto rođenja, narodnost, bratara opisa školovanja, Šta je li studirali i gdje, kao i bratara opisa školovanja, opisa studijskih i stručnih uspjeha).

Molbi treba priložiti:

1) Ovlaštenje od nadležne svjedodžbe.

2) Uverenje o imovinskom stanju roditelja i kandidata.

3) Uverenje o vladanju sa biraničkim pravom.

4) Ijavu ovjerenju od Narodnog odbora ili univerzitetskih vlasti da će po završenim studijama ostati u struci, da će služiti u mjestima gdje je Ministarstvo odobro, kao i da će za vrijeme studija obavljeno poslovanje predavanja, vježbe i teritorijalnu praksu u na vrijeme predlagati ispitne bako to fakultetske uređbe predvidjaju.

Molbe po konkursu primace se odmah po njegovom obavljanju pa do 5 novembra 1946. godine. Poslje otvora roba molbe se više neće primati.

Molbe sa potrebnim dokumentima list poštom preporučeno ili lično predati Ministarstvu poljoprivrede i šumarstva (F.N.R.J.) personalno odjeljenje, Kneza Milica brof: 161 Beograd.

Rezultat konkursa dostavice se svakom kandidatu na njegovu adresu predano nadležnog Narodnog odbora.

Iz Ministarstva poljoprivrede i šumarstva — personalno odjeljenje broj: 468/51 od 12 oktobra 1946. godine.

DOKUMENTI

Izgradnja stadiona u Doboju

Okružni fakultetni odbor prije kratkog vremena dobio je preko Ministarstva prosvjete od Ministarstva finansija kredit od 200.000 dinara za izgradnju okružnog stadiona u Doboju.

Odmah po primitku novca ocimljeni je odbor za izgradnju i uređenje stadiona. Kao prvo postavilo se pred taj odbor određivanje, labor i ogrođivanje terena. Teren za izgradnju samozemljenom regulacionom planu Doboja, a velicina mu je 165 X 240 m. (prema direktivi FISAJA), na kome će se nalaziti sve ono što je potrebno na oravokom stadionu, i t. frakcije vaze, tenisko i nogometno igralište, koriste, odbojka, uređaj za svrha školska, kućlana, bazen i t. d.

Za ovu godinu je uglavnom predviđeno ogrođivanje i planiranje terena. I na jednom i na drugom se poslu rade. Ogro-

đbe će biti gotova kroz 2-3 dana. Ali s obzirom na nastupajuća kišna vremena, bolimo se, da nećemo moći da završimo ono, što je najpotrebnije, i t. što bi se moralo završiti ove godine. S toga apelujemo na sve građane Doboja, kao i sve antišahističke organizacije, da nam u tome pomognu. Naročito se apeluje na fakultetni ERD, da u učesvuje, jer će na taj način ispuniti obavezu datu li t. grupe, „Rad na obnovi zemlje“.

Odbor za gradnju će odrediti i plakatirolni rad, kada će se raditi, pa se još jednom mole sreski gradnja, da toga dana izadnu na rad u što većem broju. Smatramo, da nije potrebno naročito naglašavati od kolike je važnosti uređenje ovog stadiona, kada znamo od kolike je važnosti fizičko vježbanje naše djece, naše omladine.

P. P.

F. D. „Bratstvo“ Gračanica i F. D. „Borac“ Derвента 2:1

Nogometna utakmica za prvenstvo okruga Doboj, održana 20. o. m. j., u Gračanici između dobojskog tima F. D. „Bratstvo“ i F. D. „Borac“ Derventa završila se rezultatom 2:1 za F. D. „Bratstvo“.

I ako je tim F. D. „Bratstvo“ malo oslabljen, jer je nastupio sa tri rezervna igrača, ipak je efektivnijom igrom uspio izvesti dva boda, te je njegova pobijeda potpuno zaslužena, a razlika u golovima je mogla biti veća.

Inče samu igru oba tima nije zadovoljila maiborne gledaoca, jer je bila mlaka i dosta neinteresnija.

Gosti su bili kombinativno bolji, pa su uspjeli u prvom poluvremenu polučiti i jedini svoj gol,

dok domaći u tom poluvremenu nisu mogli doći do izražaja.

U nastavku igre domaći su, napravivši malu izmjenu u postavi, uspjeli prilično srediti svoju igru. Te su odmah u prvom minutu drugog poluvremena izjednačili. Redale su se nalimljenije navale. Gosti igraju sa dosta jakim prodirama, ali nisu uspjeli popraviti rezultat u svoju korist. Gosti su izjednačili jedini binaci i uspjeli polučiti drugi gol.

Nadmudnost domaćih u drugom poluvremenu vidi se u tome što su uspjeli dati još jedan nepoznat gol.

Tako se ovu utakmicu završila sa rezultatom 2:1 za F. D. „Bratstvo“.

Sudija Nikolić propustio je dosuditi mnoge greške igrača oba tima i nije dovoljno pratio tok igre.

M. T.

„ZE-MA“

Snabdijete ih zarađiti - ZE-MA“

Uaš ukus - naš ukus - dođite, posjetite „ZE-MU“!

Naš prodajnik:

da svakome spremi odijelja e cipele „ZE-MA“